

ZMIANY DEMOGRAFICZNE A SZKOLNICTWO NA MAZOWSZU

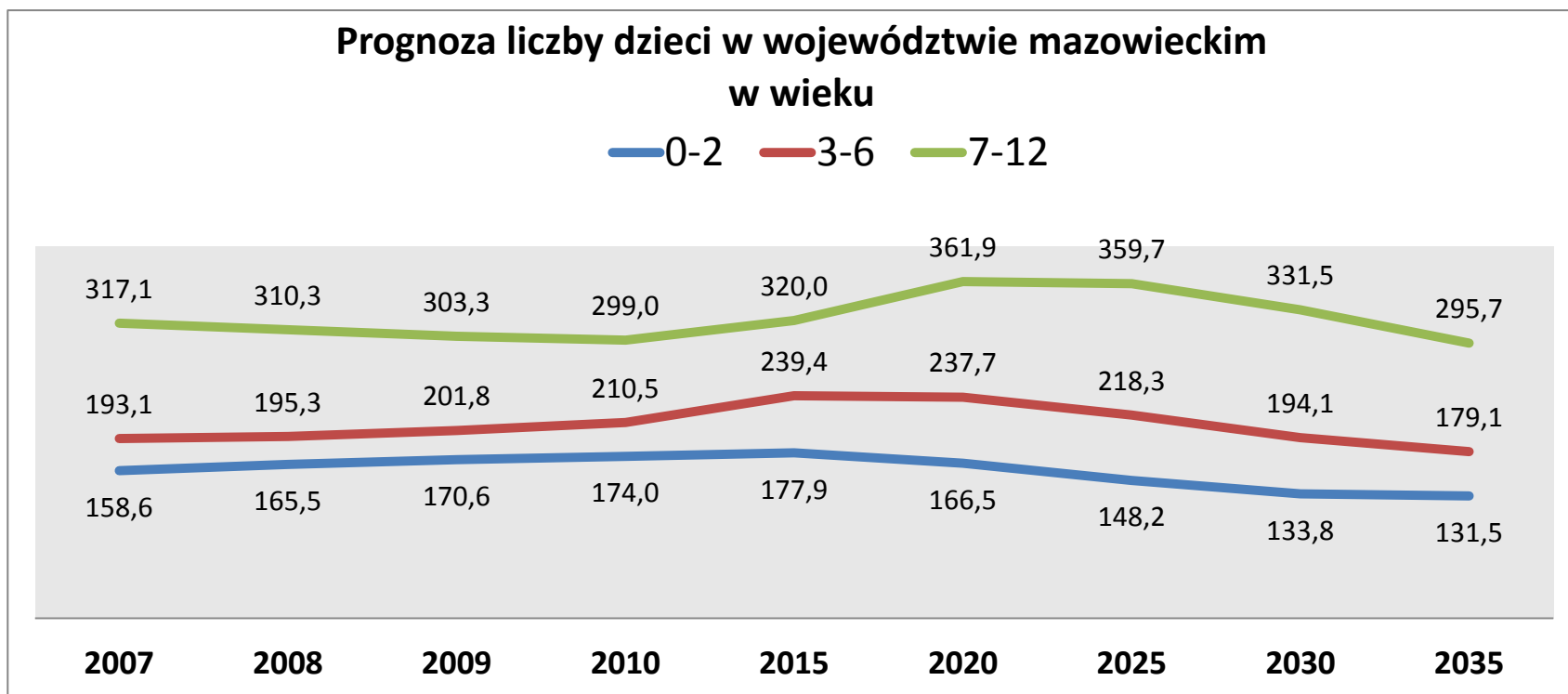
Zmiany demograficzne i ich wpływ na edukację

Zmiany wynikają przede wszystkim z prognozowanego spadku liczby dzieci i młodzieży. W perspektywie kolejnych lat w Polsce spadać będzie liczba osób w najmłodszych grupach wiekowych, a rosnać – wśród osób starszych. W 2035r. zgodnie z prognozą, liczba dzieci w wieku 0-2 lat spadnie o jedną trzecią, w wieku 3-5 lat o jedną czwartą, a w grupie 6-14 lat o około 15-16%.

Pomimo dominujących ogólnopolskich tendencji spadkowych prognozowana liczba uczniów w 2035 roku w województwie mazowieckim powinna być tylko o 4,2% niższa niż obecnie. Zatem Mazowsze, w porównaniu z innymi regionami Polski w najmniejszym stopniu odczuje spadek liczby dzieci.

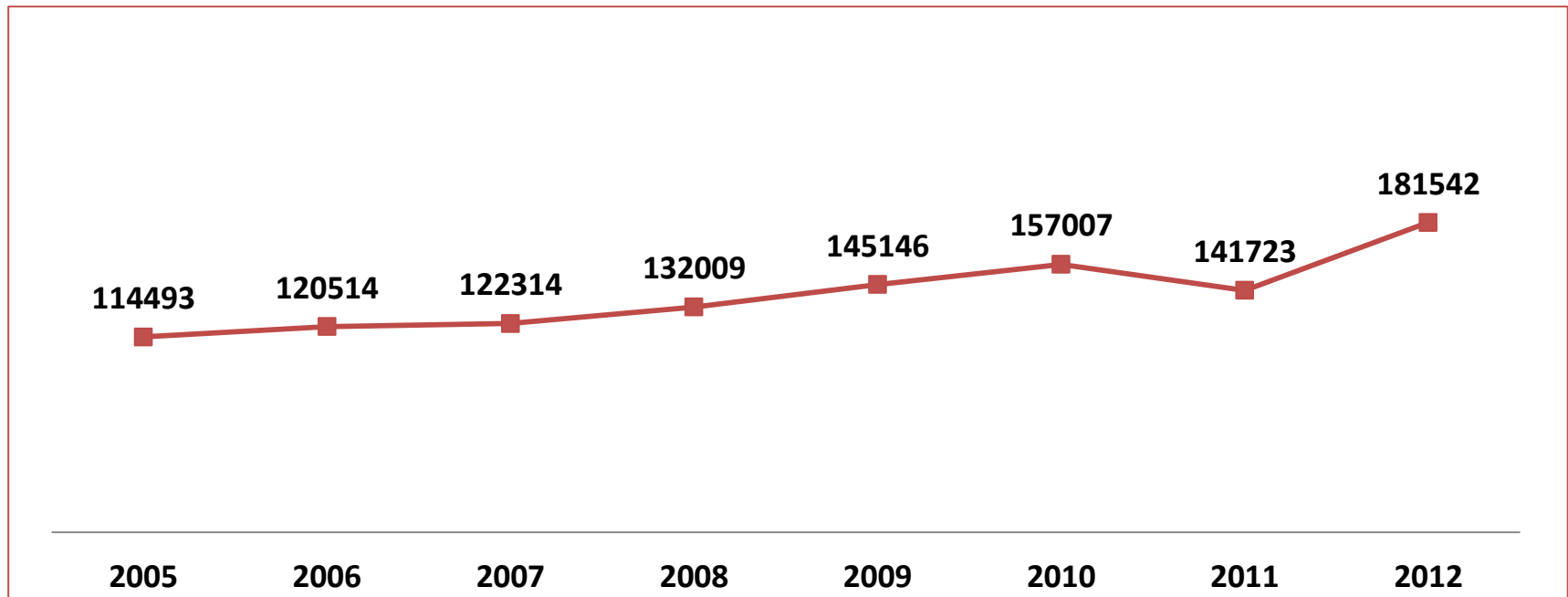
Prognoza liczby dzieci w województwie mazowieckim w wieku

— 0-2 — 3-6 — 7-12

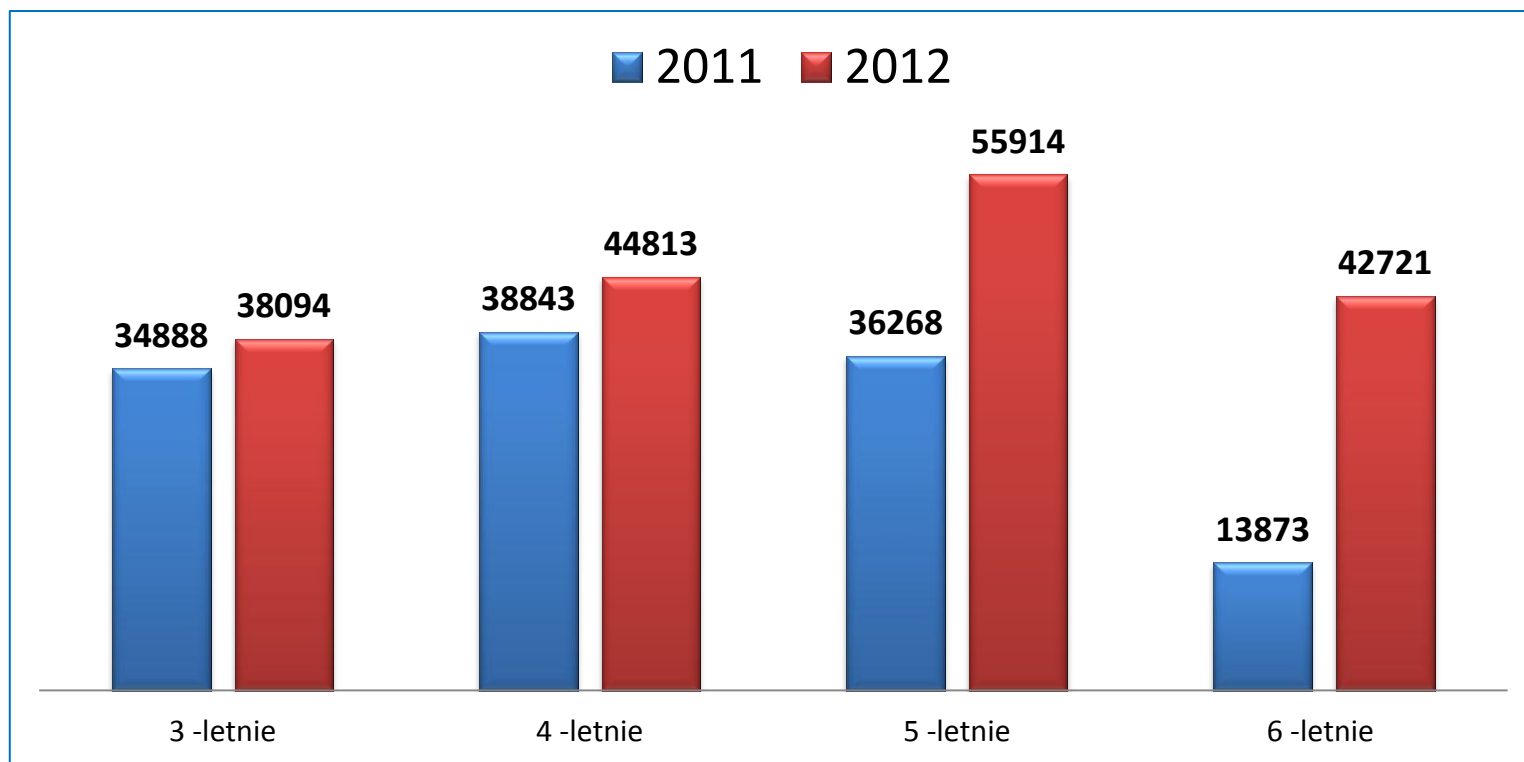

(*w tys.) Źródło: GUS

Dzieci objęte wychowaniem przedszkolnym w województwie mazowieckim

Dzieci objęte wychowaniem przedszkolnym w województwie mazowieckim w poszczególnych grupach wiekowych

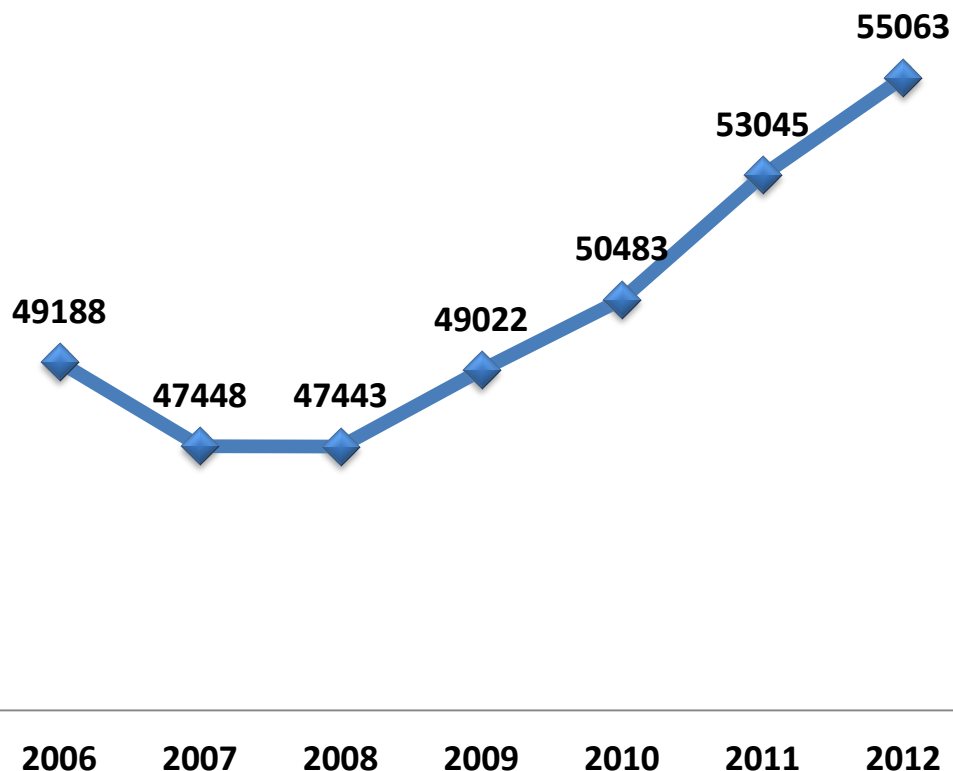

Zmiany demograficzne i ich wpływ na edukację

W najbliższych latach nastąpi w Polsce czasowy wzrost liczby dzieci urodzonych po 2005r. i wchodzących w system edukacji, wynikający ze zwiększonej liczby urodzeń w okresie wyżu demograficznego lat 80-tych.

Oznacza to między innymi konieczność zwiększenia liczby miejsc w przedszkolach.

Liczba dzieci pięcioletnich w województwie mazowieckim

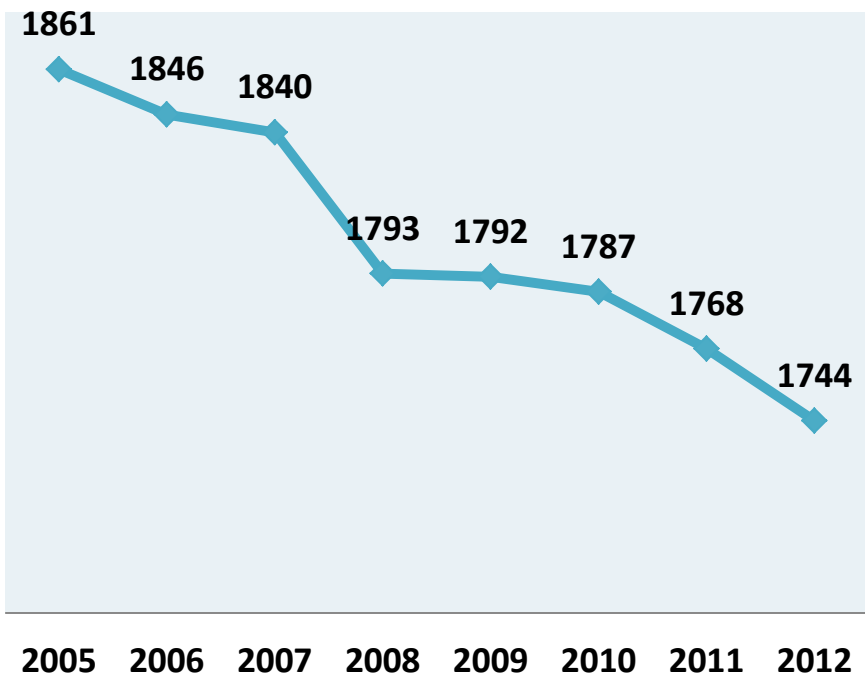
Liczba dzieci 5 – letnich systematycznie wzrasta. W 2012r. w stosunku do 2008r. (gdy liczba pięciolatków była najniższa), wzrosła o **7 620 (16%)**. Fakt ten ma istotne znaczenie dla projektowania i wprowadzania zmian w sieci przedszkoli i oddziałów przedszkolnych w szkołach podstawowych oraz innych form wychowania przedszkolnego.

Dzieci sześćioletnie w klasach I szkół podstawowych w województwie mazowieckim

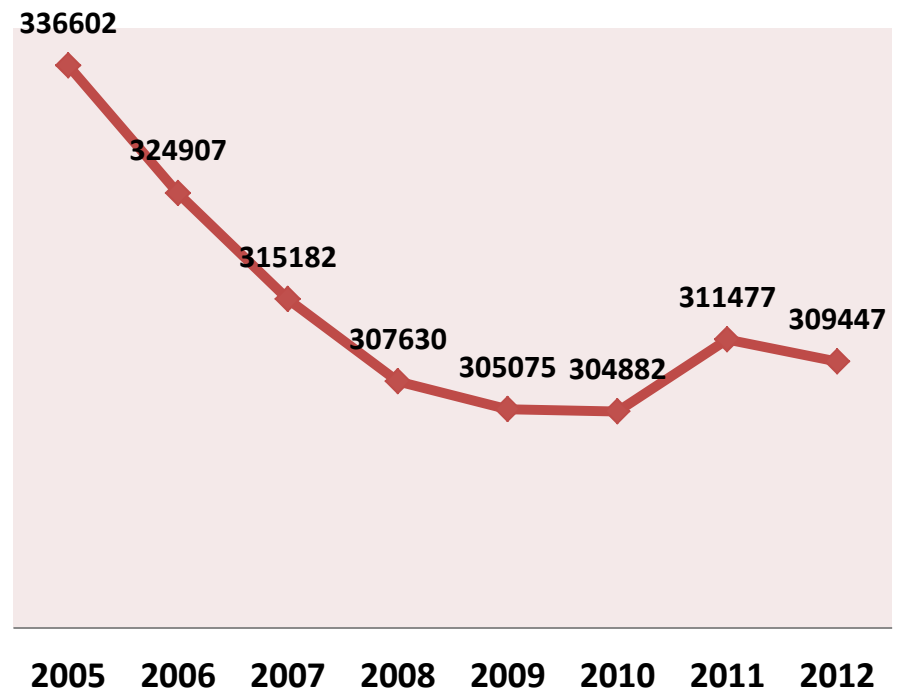
Rok	Liczba dzieci w wieku 6 lat	Liczba dzieci w wieku 5 lat uczestniczących w wychowaniu przedszkolnym	Liczba dzieci w wieku 6 lat w klasach I szkół podstawowych	Odsetek dzieci 6-letnich w klasach I szkół podstawowych
2010	47537	31797	3082	6,5%
2011	51755	54510	13719	26,5%
2012	55045	55914	12324	22,3%

Szkoły podstawowe w województwie mazowieckim

Liczba szkół podstawowych

Liczba uczniów

Kuratorium Oświaty w Warszawie

Likwidacja szkół w roku szkolnym 2011/2012 w województwie mazowieckim

W roku szkolnym 2011/2012 do Kuratorium Oświaty w Warszawie wpłynęło **337 uchwał intencyjnych** w sprawie likwidacji szkół i placówek oświatowych.

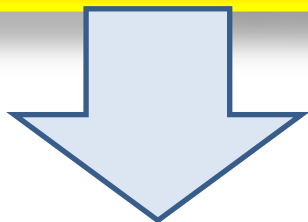
Z informacji pozyskanych z jednostek samorządu terytorialnego na dzień 4 września 2012 roku wynika, że: podjęto **297 uchwał o likwidacji**, w **40 przypadkach** odstąpiono od likwidacji szkół i placówek oświatowych.

Zlikwidowano :

- ✓ 9 - placówek wychowania przedszkolnego
- ✓ 53 - szkoły podstawowe, w tym filie
- ✓ 6 - gimnazjów
- ✓ 226 - szkoły ponadgimnazjalne
- ✓ 2 - szkoły policealne
- ✓ 1 -zespół szkół i placówek

Likwidacja szkół w roku szkolnym 2011/2012 w województwie mazowieckim

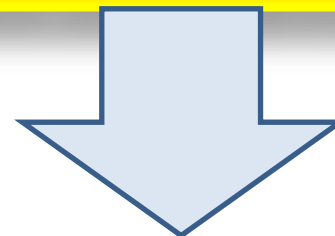
POWODY LIKWIDACJI 297 SZKÓŁ/PLACÓWEK OŚWIATOWYCH

201

Przekształcenia związane ze zmianami
w systemie kształcenia zawodowego
i ustawicznego

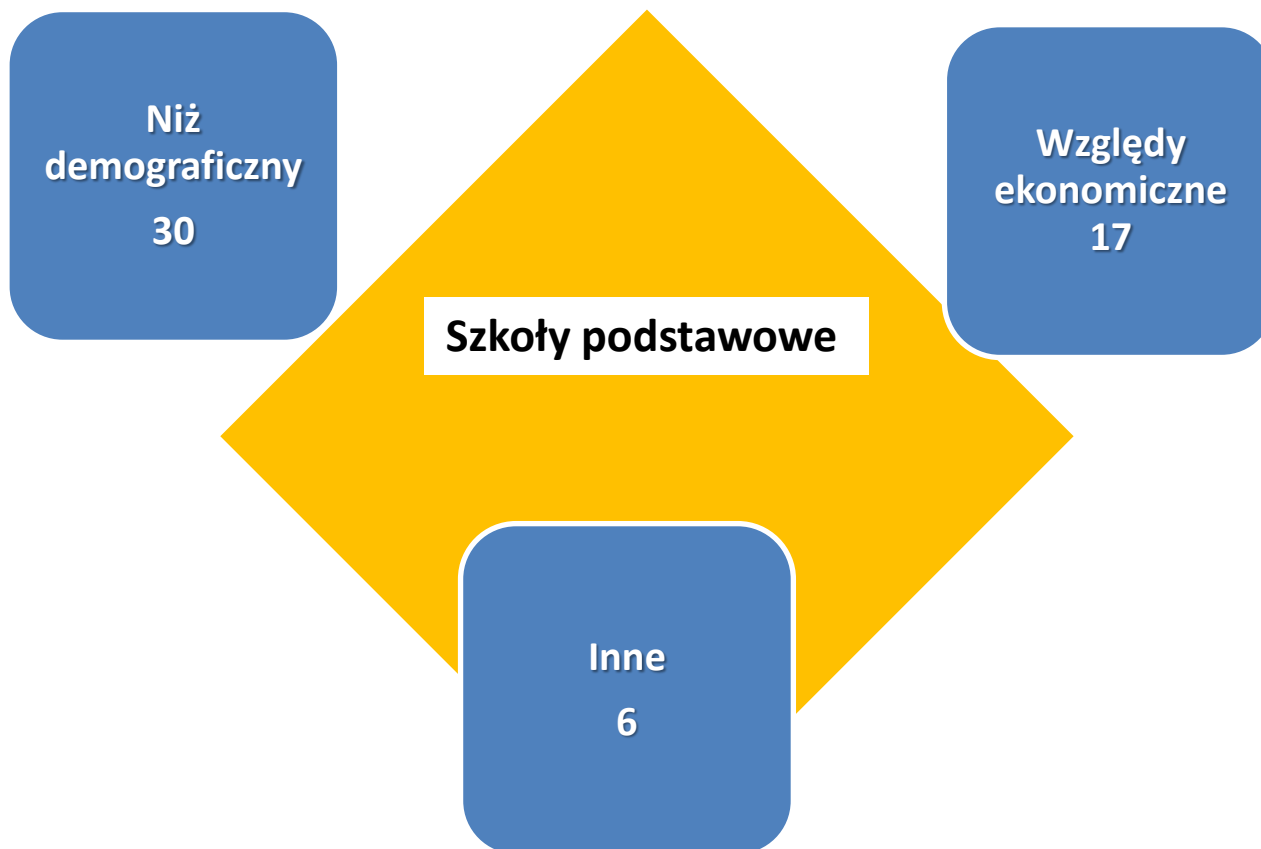
*(Ustawa z dnia 19 sierpnia 2011r.
o zmianie ustawy o systemie oświaty
oraz niektórych innych ustaw - Dz. U. Nr 205,
poz.1206)*

96

Niż demograficzny ;
Względy ekonomiczne;
Inne powody.

Powody likwidacji szkół podstawowych w roku szkolnym 2011/2012

Uzupełnianie sieci szkół publicznych szkołami niepublicznymi

Liczba szkół podstawowych					
2010		2011		2012	
publiczne	niepubliczne	publiczne	niepubliczne	publiczne	niepubliczne
1645	140	1604	159	1561	183

Kuratorium Oświaty w Warszawie

W Polsce jest 660 tys. nauczycieli, co stanowi ponad 10% wszystkich nauczycieli w Europie (ok. 6 mln). Liczba etatów nauczycielskich maleje (*wolniej niż liczba uczniów*), a liczba zatrudnionych nauczycieli rośnie.

W województwie mazowieckim w 2011 roku zatrudnionych było **92 594** nauczycieli,
w tym:
w szkołach podstawowych **37 534**,
w przedszkolach **16 554**.

W województwie mazowieckim w 2012 roku zatrudnionych jest **92 738** nauczycieli,
w tym:
w szkołach podstawowych **37 689**,
w przedszkolach **17 482**.

Liczba etatów na Mazowszu

2011r. - 90061

2012r. - 90347

Wnioski

(na podstawie sprawowanego nadzoru i współpracy z jednostkami samorządu terytorialnego)

1. W środowiskach wiejskich następuje koncentracja sieci szkolnej na skutek likwidacji szkół oraz zmiany ich struktury organizacyjnej, co w konsekwencji prowadzi do:

- ✓ zwiększenia liczby uczniów dowożonych,
- ✓ wydłużenia czasu przebywania uczniów poza domem,
- ✓ możliwości przekazania zaoszczędzonych środków finansowych na doposażenie szkół istniejących, zajęcia pozalekcyjne,
- ✓ zmiany struktury zatrudnienia nauczycieli (najczęściej w szkołach pozostają nauczyciele bardziej doświadczeni, z wyższym stopniem awansu zawodowego),
- ✓ konieczności zwiększenia oferty zajęć opiekuńczych dla uczniów.

Wnioski c.d.

(na podstawie sprawowanego nadzoru i współpracy z jednostkami samorządu terytorialnego)

2. Można stwierdzić rosnące dysproporcje pomiędzy wsią a miastem w zakresie jakości świadczonych usług edukacyjnych na poziomie szkoły podstawowej (np. zakres pomocy psychologiczno-pedagogicznej, dostępność specjalistów w szkole, wyposażenie w pomoce dydaktyczne, baza sportowa, wykorzystanie TIK, zajęcia pozalekcyjne).

3. Zmiany w sieci szkół podstawowych są ściśle powiązane z budownictwem mieszkaniowym (np. w Warszawie w dzielnicach Białołęka, Bemowo).

4. Obserwowana jest zwiększona rola i udział szkoły (w szczególności w środowisku wiejskim, małych miast) w działaniach na rzecz integracji społecznej na poziomie lokalnym.

Wnioski c.d.

(na podstawie sprawowanego nadzoru i współpracy z jednostkami samorządu terytorialnego)

5. Konkurencyjność szkół powoduje wzrost jakości świadczonych usług edukacyjnych w tym:

- ✓ poprawę wyników sprawdzianu zewnętrznego,
- ✓ poszerzenie oferty edukacyjnej dla ucznia zdolnego i ucznia z trudnościami edukacyjnymi,
- ✓ wyższy poziom opieki dla dziecka (np. wydłużony czas pracy świetlicy, ciekawe zajęcia, możliwość zjedzenia posiłku, zatrudnienie specjalistów, organizacja pomocy psychologiczno-pedagogicznej),
- ✓ poprawę bazy szkoły (także sportowej, rekreacyjnej),
- ✓ działania promocyjne,
- ✓ otwarcie szkół na współpracę z podmiotami zewnętrznymi.

DZIĘKUJĘ ZA UWAGĘ

Opracowano
w Wydziale Strategii i Nadzoru Pedagogicznego
Kuratorium Oświaty w Warszawie